

La història de Banyoles s'explica als seus carrers

Comencen a instal·lar en diferents punts de la ciutat unes cartel·les informatives sobre personatges i fets que hi van tenir lloc
A l'hora de triar-los s'ha tingut en compte l'opinió dels banyolins

Onze indrets de Banyoles vinculats a fets i personatges rellevants de la ciutat estan senyalitzats des de fa pocs dies amb unes plaques. Són uns senyals discrets, amb un text breu però suficient perquè s'agafi consciència que s'està en un lloc històric. A diferència del que se sol fer arreu, en aquest cas en la tria hi han pogut participar els ciutadans a través d'una consulta popular en què han dit la seva unes 200 persones. Els participants havien d'escollir dues dones d'entre sis propostes; també dos homes d'entre sis; i sis edificis d'entre quinze (vegeu l'article de la plana següent). A banda, s'ha col·locat una placa del músic Martirià Font, amb motiu del centenari del seu naixement. Per a força banyolins és possible que arran del projecte s'assabentin d'esdeveniments de què no sabien res o ben poca cosa.

Aquestes plaques són només una primera tongada, ja que l'Ajuntament –impulsor de la iniciativa, batejada amb el títol Memòria de Banyoles– compta ampliar-ne el nombre els pròxims anys. Els sis personatges referenciats són:

Josep Toribi d'Ametller

La seva placa la trobem al carrer Porta dels Turers 11-12 i marca el lloc on va morir, el 1873, d'un tret quan les tropes carlines del general Savalls intentaven entrar a la vila. Josep Toribi d'Ametller va ser un destacat polític, impulsor del Partit Republicà Federal. Havia estat condemnat a mort i indultat i es va exiliar a França abans de la proclamació de la Primera República.

Jaume Farriol

Carrer de Sant Martirià, 6 i 8. És la casa on va néixer aquest enginyer tèxtil que deixaria la seva empremta com a escriptor i cronista. Va escriure prosa, poesia i teatre i va col·laborar amb diversos mitjans de comunicació, entre els quals aquest diari. Va ser el pregoner de les festes de Sant Martirià del 1980. Va morir el 2003.

Cecília Marín

Plaça dels Estudis, 1. És la casa on va néixer, el 1903, la que seria una de les primeres metgesses de la ciutat i de les comarques de Girona. Especialitzada en ginecologia i pediatria, va rebre la medalla d'or de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, institució de la qual va ser membre. Entre els seus treballs més destacats n'hi ha un sobre les proves tècniques analítiques per al diagnòstic de l'embaràs.

Maria Banal

Carrer del Puig, 4. És la casa on va viure aquesta banyolina (1917-1999), la primera dona regidora en aquest municipi. Era militant de la CNT i va entrar al consistori l'any 1937 –ja ben iniciat el mandat– en substitució d'un company a qui havien mobilitzat per a la guerra. Treballava en una fàbrica tèxtil i va ser membre d'una de les primeres associacions de dones del poble.

Martirià Font

Carrer Coromina, 17. Compositor i instrumentista de cobla, és una figura clau del món sardanista. Havia nascut a Bordils, però va passar la major part de la seva vida a Banyoles. La seva placa es va instal·lar a mitjan gener, abans que la resta, perquè l'acte va formar part de la commemoració del centenari del seu naixement. Va morir el 2011.

Com una exposició

Les plaques són discretes. Dissenyades per l'estudi Enserio (Ferran Rodríguez i Miquel Amela), fan 21x15 cm, estan elaborades amb formigó i les han col·locat a mitja altura, imitant les cartelles que en les exposicions serveixen per descriure la peça artística. Hi han col·laborat els arquitectes Pau Sarquella i Carme Torres.

“Llibre obert”

“Com que la memòria és fràgil i volàtil hem impulsat el projecte Memòria de Banyoles amb l'objectiu de recuperar i fixar aquells fets, llocs o personatges rellevants de la història banyolina”, manifesta el regidor de Cultura, Miquel Cuenca, que hi afegeix: “Es tracta d'un autèntic llibre obert a la via pública mitjançant el qual donar a conèixer a banyolins i visitants de totes les edats aquells indrets o personatges destacats que, si no, fàcilment caurien en l'oblit o passarien inadvertits.”

El repte de trobar dones

En la presentació de les primeres plaques, Cuenca va admetre la dificultat que havien tingut per proposar prou dones perquè històricament i fins fa relativament poc temps, les dones o bé havien tingut poques oportunitats de destacar o bé perquè, tot i haver tingut un paper destacat, se les havia invisibilitzat.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 06-02-2023, Pàgina 14

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2250241-la-historia-de-banyoles-s-explica-als-seus-carrers.html>